

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžrk/4/2017
Identifikačné číslo spisu: 3901501000
Dátum vydania rozhodnutia: 21.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3901501000.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci sťažovateľov (pôvodne žalobcovia): 1/ I. N., G., 2/ Ing. Ivan N., G. X, H., obaja zastúpení: JUDr. Marián Ševčík, CSc., advokát, so sídlom Nezábudkova 22, 821 01 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, Dobrovičova 12, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. j. 2083/2014-430 zo dňa 24.11.2014, o kasačnej sťažnosti sťažovateľov proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/55/2015-106 zo dňa 7. februára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 5S/55/2015-106 zo dňa 7. februára 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave napadnutým uznesením podľa § 99 písm. b/ Správneho súdneho poriadku (ďalej len „S. s. p.“) zastavil konanie o žalobe sťažovateľov, ktorou sa domáhali preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. j. 2083/2014-430 zo dňa 24.11.2014, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcov a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Trnava, odbor opravných prostriedkov č. OU-TT-005P4-2014/006826 zo dňa 16.06.2014 vo veci námietky zo dňa 05.06.2013 podanej žalobcami proti výpisu z rozdeľovacieho plánu vo forme umiestňovacieho a vytyčovacieho plánu v projekte pozemkových úprav v kat. ú. C., obec Petrova Ves, okres Skalica, podanej:

- Ing. V. N., pre pozemky nachádzajúce sa v kat. ú. C. pre pozemok p. č. 6391 sceliť do pozemku p. č. 6362; výmeru pod verejným zariadením (tribúna a príľahlý pozemok) sceliť do celku G bloku 36; pozemok p. č. 4942 pričleniť do pozemku p. č. 4471 - nevyhovuje

- I. N., rodenou R., v ktorej žiada:

Časť a/: pozemok nachádzajúci sa v kat. ú. C. z projekčného celku C umiestniť do novonavrhovaného pozemku p. N. p. č. XXXX - nevyhovuje

Časť b/ pre pozemky nachádzajúce sa v kat. ú. C. nezačleňovať výmeru 2867 m² na dva pozemky - vyhovuje a projekt vracia v tejto časti na prepracovanie.

2. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že zo žaloby musí byť pre súd jasné a zrozumiteľné, aké žalobné dôvody uvádzajú žalobcovia na podporu svojich tvrdení, že napadnutým rozhodnutím boli na svojich právach ukrátení. Náležitou žaloby je aj konkrétne tvrdenie žalobcov, že boli ukrátení na svojich právach nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej správy, pričom musí ísť o subjektívne práva vyplývajúce z právneho predpisu, nestačí uviesť iba všeobecné tvrdenia, že zákon bol porušený, žalobcovia musia poukázať na konkrétne skutočnosti, z ktorých vyvodzujú porušenie zákona. Žaloba žalobcov nespĺňala uvedené požiadavky, najmä krajskému súdu nebolo zrejmé v čom vidia nezákonnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, ktoré ustanovenia zákona o pozemkových úpravách boli porušené orgánmi verejnej správy. Nakoľko žaloba žalobcov nespĺňala náležitosti ust. § 182 ods. 1 S. s. p., krajský súd uznesením podľa § 99 písm. b/ S. s. p. konanie zastavil.

3. Proti uzneseniu krajského súdu podali sťažovatelia kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1, písm. f/, g/ a h/, v ktorej uviedli, že krajský súd nesprávnym postupom znemožnil účastníkom konania, aby uskutočnili im patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, keďže Správny súdny poriadok umožňuje len dokončiť vec začatú podľa Občianskeho súdneho poriadku a nie posudzovať žalobný návrh podľa novej procesnej normy. Podľa sťažovateľov mal krajský súd posudzovať žalobný návrh ako celok spolu s ich písomným podaním, ktorým sa vyjadrili k právnemu názoru žalovaného. Sú toho názoru, že krajský súd nesprávne vyhodnotil, že podaná žaloba nemá náležitosti podľa § 2 ods. 2 a § 182 ods. 1 písm. e/ S. s. p., nakoľko žalobné dôvody boli v žalobe uvedené určito a zrozumiteľne. Vzhľadom k uvedenému navrhli, aby kasačný súd napadnuté uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Taktiež žiadali o priznanie trov konania.

4. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že správny súd dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil správny právny záver. Konštatoval, že žalobcovia v kasačnej sťažnosti neuviedli skutočnosti, ktoré by potvrdzovali to, že správny súd postupoval na základe nesprávneho procesného postupu a rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalovaný okrem iného vyslovil aj názor, že uvedená kasačná sťažnosť je neprípustná a to v zmysle § 439 ods. 3 písm. c/ S. s. p. Navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť odmietol v zmysle § 459 písm. c/ S. s. p. alebo v zmysle § 461 S. s. p. zamietol ako nedôvodnú.

5. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) postupom podľa § 452 ods. 1 S. s. p. preskúmal napadnuté uznesenie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu v rozsahu a z dôvodov uvedených v kasačnej sťažnosti a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná.

6. Predmetom kasačnej sťažnosti bolo uznesenie krajského súdu, ktorým zastavil konanie o žalobe sťažovateľov na preskúmanie zákonitosti rozhodnutia žalovaného č. j. 2083/2014-430 zo dňa 24.11.2014, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcov a potvrdil rozhodnutie Okresného úradu Trnava, odbor opravných prostriedkov č. OU-TT-005P4-2014/006826 zo dňa 16.06.2014 vo veci námietky zo dňa 05.06.2013, podanej žalobcami proti výpisu z rozdeľovacieho plánu vo forme umiestňovacieho a vytyčovacieho plánu v projekte pozemkových úprav, v kat. ú. C., obec Petrova Väs, okres Skalica podanej:

- Ing. V. N., pre pozemky nachádzajúce sa v kat. ú. C. pre pozemok p. č. 6391 sceliť do pozemku p. č. 6362; výmeru pod verejným zariadením (tribúna a príľahlý pozemok) sceliť do celku G bloku 36; pozemok p. č. 4942 pričleniť do pozemku p. č. 4471 - nevyhovuje

- I. N., rodenou R., v ktorej žiada:

Časť a/: pozemok nachádzajúci sa v kat. ú. C. z projekčného celku C umiestniť novonavrhaného pozemku p. N. p. č. XXXX - nevyhovuje

Časť b/ pre pozemky nachádzajúce sa v kat. ú. C. nezačleňovať výmeru 2867 m² na dva pozemky - vyhovuje a projekt vracia v tejto časti na prepracovanie.

7. Krajský súd v Bratislave zastavil konanie o žalobe sťažovateľov s poukazom na ust. § 99 písm. b/ S. s. p., nakoľko žaloba nespĺňala náležitosti podľa ust. § 182 ods. 1 S. s. p.

8. Podľa § 99 písm. b/ S. s. p., správny súd konanie uznesením zastaví, ak zistil taký nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť a nebol dôvod na odmietnutie žaloby podľa § 98 ods. 1.

9. Podľa § 182 ods. 1 písm. e/ S. s. p. v správnej žalobe sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 uviesť - dôvody žaloby, z ktorých musí byť zrejmé, z akých konkrétnych skutkových a právnych dôvodov žalobca považuje napadnuté výroky rozhodnutia alebo opatrenia za nezákonné (ďalej len "žalobné body").

10. Podľa § 491 ods. 1, 2 S. s. p., ak nie je ďalej ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická osoba alebo právnická osoba.

11. Podľa názoru kasačného súdu, ak krajský súd napadnutým uznesením zastavil konanie o žalobe sťažovateľov z dôvodu existencie takého nedostatku procesnej podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť (§ 99 písm. b/ S. s. p.), pretože podaná žaloba nespĺňa náležitosti ust. § 182 ods. 1 S. s. p., takýto postup je nesprávny.

12. V napadnutom rozhodnutí krajský súd uviedol, že v zmysle § 181 ods. 1 S. s. p. je súd viazaný rozsahom žaloby od jej podania a žalobcovia uplynutím dvojmesačnej lehoty od oznámenia rozhodnutia orgánu verejnej správy nemajú možnosť žalobné dôvody rozširovať. Kasačný súd v tejto súvislosti poukazuje na prechodné ustanovenie § 491 ods. 1, 2 S. s. p., podľa ktorého platí tento zákon aj na konania začaté podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti, čo krajský súd správne aplikoval vydaním rozhodnutia už podľa novej procesnej úpravy, avšak odsek 2 uvedeného ustanovenia upravuje výnimku, kedy ustanovenia tohto zákona nemožno uplatňovať, ak by boli v neprospech žalobcu, ak je ním fyzická alebo právnická osoba.

13. V prejednávanej veci bola žaloba sťažovateľov podaná dňa 27.01.2015, t. j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, ktorý rozsah žaloby stanovil v ust. § 249 ods. 2 O.s.p. V prípade, ak správny súd posudzoval a vyžadoval splnenie náležitostí žaloby podľa procesného predpisu účinného až po podaní žaloby, konal v rozpore s ust. § 491 ods. 2 S. s. p.

14. Z obsahu žaloby sťažovateľov kasačný súd okrem iného zistil, že sťažovatelia namietali nedostatočné zistenie skutkového stavu a predčasné rozhodnutie zo strany správneho orgánu. Namietali aj porušenie svojich procesných práv, pretože neboli v konaní riadne poučení a nebola im poskytnutá účinná pomoc. Namietali, že správne orgány neprihliadali na verejné listiny, ktoré žalobcovia v priebehu konania predkladali, nevydali dve samostatné rozhodnutia, pretože spojenie konaní týkajúcich sa dvoch samostatných osôb považovali za nedôvodné. Uvedené dôvody žaloby považuje kasačný súd za dostatočne zrozumiteľné na to, aby z nich bolo zrejmé, ochrany ktorých svojich, priamo dotknutých procesných práv sa sťažovatelia domáhali.

15. Ustanovenie § 59 Správneho súdneho poriadku, ktoré nie je novým procesným inštitútom, pretože obdobnú úpravu upravoval aj Občiansky súdny poriadok, určuje postup súdu pre prípad nejasného, resp. nezrozumiteľného podania vo veci samej, akým je aj podanie správnej žaloby.

16. Podľa § 59 ods. 1, 2 a 3 S. s. p., ak ide o podanie vo veci samej, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, správny súd uznesením vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote podľa § 58 ods. 2. V uznesení podľa odseku 1 správny súd uvedie, v čom je podanie neúplné alebo nezrozumiteľné a ako ho doplniť alebo opraviť, a poučí o možnosti podanie odmietnuť. Ak sa v lehote určenej správnym súdom podanie nedoplní alebo neopraví, správny súd podanie odmietne uznesením; to neplatí, ak pre uvedený

nedostatok možno v konaní pokračovať.

17. Dôvod, pre ktorý správny súd považuje podanie za nezrozumiteľné alebo neúplné, správny súd musí v uznesení opísať tak, aby mu účastník porozumel a musí v ňom uviesť, ktorých zákonných náležitostí sa týka. Správny súd nesmie účastníka upozorňovať na hmotnoprávne vady, iba na procesné. Nemôže preto účastníka ani poučiť, že nárok je premlčaný. Pokiaľ nie je procesná prax pri zavádzaní Správneho súdneho poriadku dostatočne ustálená, bude nevyhnutné plniť poučovaciu povinnosť aj voči zástupcom účastníkov, ktorí majú právnické vzdelanie.

18. V podanej kasačnej sťažnosti sťažovatelia namietali, že krajský súd nesprávnym procesným postupom porušil ich práva na spravodlivý súdny proces v zmysle ust. § 440 ods. 1 písm. f/ S. s. p. Z dôvodovej správy k uvedenému ustanoveniu vyplýva, že: Kasačná sťažnosť je prípustná len z dôvodov uvedených v zákone. Kasačnú sťažnosť možno podať zo široko koncipovaného, avšak taxatívne vymedzeného okruhu dôvodov. Dôvodom kasačnej sťažnosti nebudú skutkové dôvody, iba dôvody právne. Kasačná sťažnosť bude prípustná aj z dôvodu porušenia práva na spravodlivý proces [písm. f)]. Pojem "právo na spravodlivý proces" nahrádza doterajší pojem "odňatie možnosti konať pred súdom", nakoľko obsahové znaky pojmu "právo na spravodlivý proces" vyplývajú z konštantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva i Ústavného súdu Slovenskej republiky a v zmysle tohto pojmu musí konanie ako celok vykazovať znaky spravodlivosti; nestačí jedna izolovaná vada na uplatnenie kasačnej sťažnosti a naopak, ak konanie ako celok znaky spravodlivosti nevykazuje, bude kasačná sťažnosť v zmysle § 439 ods. 1 prípustná vždy. Na procesné vady nenamietané sťažovateľom, ktoré nemali za následok porušenie práva na spravodlivý proces, nebude potrebné prihliadať.

19. Pojem „odňatie možnosti konať pred súdom“ zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení nedefinuje ani nešpecifikuje. Pod odňatím možnosti konať pred súdom je preto potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký procesne nesprávny postup súdu, priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka súdneho konania.

20. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

21. Krajský súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia okrem iného konštatoval, že žaloba sťažovateľov nespĺňa požiadavky jasnosti a zrozumiteľnosti žalobných dôvodov a konkrétne vymedzenie práv, na ktorých mali byť ukrátení, nie je z nej zrejmé, v čom spočíva nezákonnosť rozhodnutia žalovaného, ktoré ustanovenia zákona o pozemkových úpravách boli porušené tak, ako to stanovuje § 182 ods. 1 S. s. p.

22. Podľa kasačného súdu krajský súd svojím vyššie uvedeným postupom porušil právo sťažovateľov na spravodlivý proces, pretože tým, že svoje rozhodnutie zastavil z dôvodu nedostatku procesnej podmienky konania, ktorá bola odstrániteľná postupom v zmysle § 59 S. s. p., nesprávnym procesným postupom odňal sťažovateľom ich možnosť konať pred súdom.

23. Na základe uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave napadnuté kasačnou sťažnosťou v zmysle § 462 ods. 1 S. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

24. Za účelom efektivity ďalšieho konania, ktoré musí byť vo výsledku spravodlivé, považuje kasačný súd za potrebné uviesť, že úlohou súdu, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie bude, v prvom rade zaoberať sa odstránením väd podanej žaloby sťažovateľov a následne vec opätovne prejednať a

rozhodnúť.

25. Krajský súd je viazaný právnym názorom kasačného súdu.

26. V novom rozhodnutí rozhodne krajský súd i o trovách kasačného konania v zmysle § 467 ods. 3 S. s. p.

27. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd SR v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.